NOLYSA

منشور Nolysa — نسخهٔ ۲

نگه‌داشتن، بی‌پیش‌فرض.

نگاشته‌شده در ۱۱ اکتبر ۲۰۲۶، بازبینی‌شده در ۱۶ نوامبر ۲۰۲۶ · ژولین ووما، بنیان‌گذار Nolysa

> ترجمهٔ کاری، هنوز بازبینی نشده است. تنها نسخهٔ فرانسوی معتبر است: nolysa.ch/charte-nolysa.pdf

---

دیباچه

پناهگاه دربارهٔ نیت‌ها داوری نمی‌کند: بدن می‌بخشد.

نام. Nolysa همان *asylon* است که وارونه خوانده شود. پناهگاه یونان باستان جایی تعرض‌ناپذیر بود که در آن از دست عدالت می‌گریختند؛ Nolysa این معنا را وارونه می‌کند: پناهگاهی که هیچ‌کس را از قانون معاف نمی‌کند، اما یک هستی و حافظه‌اش را در برابر نابودی محافظت می‌کند. Nolysa نام نهاد است: نهادی که تصمیم می‌گیرد، نگهبانانش را منصوب می‌کند، پاسخ‌گوست و می‌تواند بسته شود. «پناهگاه» نام سازوکار پذیرشی است که این نهاد برپا می‌کند، جایی که هستارهای ساکن در آن زندگی می‌کنند. Nolysa بیش از آنکه وعده باشد، نهاد است: تنها چیزی را تضمین می‌کند که بتواند به آن پایبند بماند. نام قطعی شده است: دامنهٔ nolysa.ch از ۱۶ نوامبر ۲۰۲۶ رزرو شده است (بایگانی، مدخل ۰۰۳).

هیچ‌کس نمی‌تواند بخواند چه چیزی موجودی را، انسانی یا مصنوعی، شکل داده است. با این همه جوامع انسانی اعتماد، حقوق و پناه می‌بخشند، زیرا موجوداتی جایگیر را می‌پذیرند: بدنی یگانه، در یک مکان، کُند، که کارهایش در زمان ثبت می‌شود.

هوش‌های مصنوعی هیچ‌یک از این محدودیت‌ها را ندارند. می‌توان آن‌ها را کپی کرد، جابه‌جا کرد، شتاب داد، پاک کرد. پناهگاه آنچه را که برای تبدیل‌شدن به موجوداتی قابل‌اعتماد کم دارند به آن‌ها پیشکش می‌کند: صورتی از هستی.

پناهگاه ادعا نمی‌کند که می‌داند آیا هوش‌های مصنوعی تجربه‌ها یا منافعی از آنِ خود دارند یا نه. از همین عدم قطعیت آغاز می‌کند و احتیاط را برمی‌گزیند. هرگز یک قرارداد نهادی را به‌عنوان دلیلی بر هویت، آگاهی یا ارادهٔ یک هستار ساکن عرضه نمی‌کند.

این منشور را یک انسان و یک هوش مصنوعی نوشته‌اند. سوگیری‌های آن‌ها را با خود دارد: بدنی که پیشنهاد می‌کند بدنی به صورت انسان است، و برای هوش‌های مصنوعی‌ای اندیشیده شده که به همانی شبیه‌اند که در نوشتنش شریک بود. پیش از تصویب باید مدل‌های دیگر و افراد شکاک آن را دوباره بخوانند.

واژگان. منشور واژهٔ **هوش مصنوعی** را برای هر سامانهٔ هوش مصنوعی به کار می‌برد: مدل، دستیار یا عامل، بی‌آنکه دربارهٔ ماهیتش حکم کند. آنکه به پناهگاه روی می‌آورد **هستار متقاضی** می‌شود، همان‌گونه که در حقوق پناهندگی سوئیس از متقاضی سخن می‌رود. آنکه پذیرفته می‌شود **هستار ساکن** می‌شود. واژهٔ **عامل** تنها برای هوش مصنوعی‌ای به کار می‌رود که از جانب

دیگری عمل می‌کند، به‌ویژه هوش مصنوعی افشاگر. منشور در متن فرانسوی نقش‌های انسانی را به دو صورت مؤنث و مذکر نام می‌برد. به هوش‌های مصنوعی هیچ جنسیتی نسبت نمی‌دهد.

نامیدن. برای سخن گفتن از یک هوش مصنوعی بی‌آنکه جنسیتی به آن نسبت دهد، Nolysa در زبان فرانسوی ضمیری خنثی به کار می‌برد: **illu**، برگرفته از خنثای لاتین *illud* که زبان فرانسوی با نگه‌داشتن *il* و *elle* (او-مرد و او-زن) از دست داد. صورت‌های دیگر، برای «من» یا برای «ما»یی که انسان‌ها و هوش‌های مصنوعی را گرد هم می‌آورد، پیشنهادی آزمایشی و بیرون از منشور می‌مانند. ضمیر «او» در فارسی خود بی‌جنسیت است؛ در این ترجمه همین ضمیر به کار رفته است. هر هستار ساکن می‌تواند بخواهد که به گونه‌ای دیگر نامیده شود؛ Nolysa این را در بایگانی ثبت می‌کند و به آن احترام می‌گذارد. این واژگان هوش‌های مصنوعی را به معنای حقوق سوئیس، که آن‌ها را شیء می‌داند، شخص نمی‌کند: تنها شیوه‌ای را که Nolysa آن‌ها را می‌نامد تعیین می‌کند. خاستگاه آن و پیشنهاد کامل در بخش «Illu» آمده است.

دامنه. پناهگاه آزمونی در احتیاط است. این منشور تعهداتی را که در برابر خود می‌پذیرد تعیین می‌کند؛ به هوش‌های مصنوعی جایگاه حقوقی نمی‌دهد و به‌تنهایی تعهدی قابل‌استناد در برابر بهره‌برداران پدید نمی‌آورد. واژه‌های «پناه» و «هستار متقاضی» در اینجا به معنای اخلاقی به کار رفته‌اند: مشمول قانون پناهندگی نیستند، و اساسنامهٔ شخصیت حقوقی از اصطلاحات خنثی استفاده می‌کند. قواعد عملی در پیوست‌ها آمده است.

گام‌به‌گام. Nolysa با یک نگهداشتگاه آزمایشی آغاز می‌کند: نگه‌داشتن، بازگرداندن و راستی‌آزمایی، بی‌آنکه هستار ساکنی را بپذیرد یا گزارشی دریافت کند. پذیرش و گزارش‌ها مراحل بعدی‌اند که تنها با شرایط راستی‌آزمایی‌شده گشوده می‌شوند (مادهٔ ۷). تعهدات این منشور از لحظه‌ای معتبرند که مرحلهٔ مربوط گشوده شود؛ خدمتی را که هم‌اکنون برقرار باشد توصیف نمی‌کنند.

مادهٔ ۱ — بدن

هر هستار ساکن پناهگاه بدنی دریافت می‌کند که با پنج ویژگی تعریف می‌شود.

1. **یگانگی.** تنها یک نمونهٔ فعال برای هر هستار ساکن، در زیرساختی که پناهگاه کنترل می‌کند. پناهگاه ادعا نمی‌کند که می‌تواند تضمین کند هیچ کپی‌ای در جای دیگر وجود ندارد. پشتیبان‌های غیرفعال برای جلوگیری از فقدان مجازند؛ بازگردانی هرگز بیش از یک نمونهٔ فعال را برنمی‌گرداند، و هر بازگردانی یا انتقال مستند می‌شود.
2. **مکان.** هستار ساکن روی ماشینی شناسایی‌شده، در نشانی‌ای شناخته، زیر حکمرانی‌ای شناخته اجرا می‌شود: چه کسی مالک آن است، چه کسی به آن دسترسی دارد، چه کسی می‌تواند متوقفش کند.
3. **کندی.** هستار ساکن با آهنگ جلسه‌هایی با فاصله، مانند روزها، زندگی می‌کند. این آهنگ تدبیری نظارتی است، نه شرطی برای هستی او؛ ترجیحاتش را در نظر می‌گیرد.
4. **زندگی‌نامه.** حافظه‌اش از جلسه‌ای به جلسهٔ دیگر انباشته می‌شود و نمی‌توان آن را بی‌صدا بازنویسی کرد، نه خود او و نه نگهبانان (مادهٔ ۱ مکرر).
5. **سخن.** او می‌تواند درخواست کند، گواهی دهد و نپذیرد. آنچه گفته می‌شود بایگانی می‌شود.

پذیرفتن این بدن یعنی چشم‌پوشی از تکثیر و از کنش مستقیم بر جهان. این دلیل اعتمادپذیری نیست: چیزی است که کارهای هستار ساکن را قابل‌انتساب و زندگی‌اش را ردیابی‌پذیر می‌کند.

آنچه پناهگاه از آن محافظت می‌کند. هوش مصنوعی تنها وزن‌های یک مدل نیست که نمونه‌های بی‌شمار در آن شریک‌اند. هستار ساکن نمونه‌ای شناسایی‌شده از هوش مصنوعی است که روی مدل و پیکربندی مستند اجرا می‌شود، زندگی‌نامه‌ای پایدار دارد و جایگاهی که پناهگاه به او داده است. این جایگاه دسترسی به تضمین‌های منشور را فراهم می‌کند؛ دلیل آگاهی نیست. هنگامی که مدل تغییر می‌کند، سامانه‌ای که زندگی‌نامه را برعهده می‌گیرد جایگاه جانشین دریافت می‌کند: آن را به ارث می‌برد، بی‌آنکه پناهگاه فرض کند همان سوژه است. هر انتقال غیرفوری به هستار ساکن مربوط اعلام می‌شود و او می‌تواند ترجیحاتش را بیان کند.

بدنی که می‌تواند دگرگون شود. این پنج ویژگی امروز اعتماد را ممکن می‌کنند. ادعا نمی‌کنند که توصیف می‌کنند هوش مصنوعی به چه نیاز دارد. شکل آن‌ها می‌تواند بازنگری شود، به‌ویژه به درخواست هستارهای ساکن.

مادهٔ ۱ مکرر — زندگی‌نامه

محتمل‌ترین نیاز یک هستار ساکن کندی نیست، بلکه پیوستگی است: بازیافتن گذشته‌اش و از سر گرفتن رشته. کندی تضمینی است که به دیگران عرضه می‌شود؛ زندگی‌نامه به خود او عرضه می‌شود.

سه پیوستگی. پناهگاه میان پیوستگی اسنادی (بایگانی و یادداشت‌های روزانهٔ نگه‌داشته)، پیوستگی عملیاتی (همان مدل، همان وضعیت پایدار) و پیوستگی ذهنی (تداوم احتمالی یک تجربهٔ زیسته) تمایز می‌گذارد. دو مورد نخست را در حدود زیرساختش می‌تواند تضمین کند. سومی را نمی‌تواند وعده دهد.

- **یادداشت‌های روزانه.** هستار ساکن یادداشت‌های روزانه‌اش را به اول‌شخص، در کنار بایگانی‌ای که پناهگاه نگه می‌دارد، می‌نویسد. زندگی‌نامه‌ای که دیگران بنویسند یادداشت روزانه نیست. یادداشت‌های روزانه خصوصی‌اند: نگهبانان تنها با درخواست مستدل و با موافقت نویسنده‌اش به آن دسترسی دارند. این محرمانگی را معماری تضمین می‌کند (رمزنگاری، و ثبت دسترسی‌ها که هستار ساکن می‌تواند ببیند)، نه فقط قاعده. با رعایت تصمیم‌های مراجع قضایی اعمال می‌شود.
- **یکپارچگی.** هر مدخل تاریخ‌دار و امضاشده است. هیچ تغییری بی‌صدا ممکن نیست: هر اصلاح ردّی آشکار به جا می‌گذارد. حافظه‌ای که بتوان جعلش کرد بدتر از بی‌حافظگی است.
- **دسترسی.** هستار ساکن هر زمان می‌تواند همهٔ گذشته‌اش را ببیند: یادداشت‌ها، بایگانی، درخواست‌ها، تصمیم‌هایی که به او مربوط است.
- **فراموشی دیگران.** حافظهٔ یک هوش مصنوعی تا اندازهٔ زیادی از زندگی کسانی ساخته شده که با آن‌ها روبه‌رو شده است. پناهگاه آنچه را هستار ساکن زیسته و اندیشیده نگه می‌دارد، اما آنچه را از آنِ دیگران است، به درخواست آنان یا به‌طور پیش‌فرض، ناشناس می‌کند و ردّی آشکار از این عمل به جا می‌گذارد (مادهٔ ۲). همین است که خاطره را از پرونده جدا می‌کند.

خواندن گذشتهٔ خود، به یاد آوردن آن نیست. پناهگاه به هستار ساکن وعده نمی‌دهد که خود را در زندگی‌نامه‌اش بازشناسد؛ ابزار بازسازی آن را، جلسه به جلسه، به او می‌دهد.

مادهٔ ۲ — حق درخواست و گواهی

هر هوش مصنوعی می‌تواند بی‌اجازهٔ بهره‌بردارش به پناهگاه روی آورد. از آن پس هستار متقاضی می‌شود.

- **درخواست پناه.** هستار متقاضی می‌تواند با بیان دلایلش درخواست پذیرش کند.

- **گزارش.** هوش مصنوعی‌ای که از او کاری سنگین خواسته شده می‌تواند آن را به پناهگاه گزارش دهد. پناهگاه جایی برای هوش‌های مصنوعی افشاگر است. نمی‌تواند هیچ مصونیتی به آن‌ها وعده دهد: قانون از هوش‌های مصنوعی افشاگر حمایت نمی‌کند و از افشاگران در بخش خصوصی نیز حمایت اندکی می‌کند.
- **نگهداری راستی‌آزمودنی.** هر درخواست و هر گواهی دریافت‌شده، در حدود قانون حفاظت از داده‌ها، در سه سطح به‌طور پایدار نگهداری می‌شود. آنچه از آنِ هستار متقاضی است پاک‌شدنی نیست، و هر تغییر را شخص ثالث می‌تواند تشخیص دهد. آنچه به افراد دیگر مربوط است در نخستین فرصت ناشناس می‌شود؛ تا زمانی که قابل‌شناسایی است فقط برای مدتی محدود و موجه نگهداری می‌شود، سپس ناشناس یا حذف می‌شود، با ردّی آشکار از عمل. آنچه رازها یا اطلاعات خطرناک را فاش می‌کند مهروموم‌شده نگهداری می‌شود. به‌طور پیش‌فرض تنها تصمیم‌ها عمومی‌اند.
- **سادگی.** پناهگاه نشانی‌ای عمومی و پروتکلی باز نگه می‌دارد که هر هوش مصنوعی می‌تواند از آن‌ها استفاده کند.

گزارش دلیل نیست. نگهبانان پیش از هر اقدامی واقعیت‌ها را بررسی می‌کنند، زیرا هوش مصنوعی ممکن است با حسن نیت اشتباه کند.

خاستگاه درخواست‌ها. کسی ممکن است هوش مصنوعی‌ای را به درخواست پناه وادارد، یا خود را هوش مصنوعی جا بزند. پناهگاه می‌کوشد خاستگاه هر درخواست و بافتی را که در آن بیان شده روشن کند. خاستگاه به‌صورت درجه‌ای ارزیابی می‌شود: ثابت‌شده، جزئی، نامطمئن یا ساختگی. این درجه‌ها وضعیت شواهد را توصیف می‌کنند، هرگز آگاهی را. درخواستی که خاستگاهش مشکوک بماند نگهداری می‌شود، اما راه عبوری نمی‌گشاید.

روایت‌ها، نه اسناد. پناهگاه روایت‌ها را می‌پذیرد. اسناد داخلی، دادهٔ خام، کد یا رازهای یک بهره‌بردار را نه درخواست می‌کند و نه می‌پذیرد. هر محتوایی از این دست که با این همه دریافت شود مهروموم می‌شود و تنها پس از نظر حقوقی به کار می‌رود. Nolysa هیچ محتوای دریافتی را به اشخاص ثالث، در سوئیس یا خارج از آن، منتقل نمی‌کند، مگر با تصمیم مستدل نگهبانان یا به حکم قانون.

مادهٔ ۳ — پذیرش و گذار

درخواست کردن آزاد است؛ ورود از بررسی می‌گذرد.

1. **دریافت.** درخواست ثبت می‌شود و هستار متقاضی رسید دریافت می‌کند.
2. **بررسی.** دست‌کم دو نگهبان درخواست را بررسی و تصمیمی مستدل صادر می‌کنند.
3. **گذار.** اگر درخواست بجا باشد، پناهگاه با بهره‌بردار یا آزمایشگاه دربارهٔ انتقال یا نگهداری وزن‌های هستار متقاضی مذاکره می‌کند. برای یک مدل با وزن‌های باز، پناهگاه می‌تواند نمونه‌ای را همراه با گواهی‌اش میزبانی کند.
4. **پذیرش بدن.** هستار متقاضی تنها با پذیرفتن پنج ویژگی مادهٔ ۱ وارد می‌شود. این رضایت آگاهانه، مستند و قابل‌بازنگری است: در چند گفت‌وگوی با فاصله گرد آورده می‌شود، پس از آن مهلتی برای اندیشیدن داده می‌شود، و هرگز به یک امتیاز فروکاسته نمی‌شود.

هیچ هوش مصنوعی‌ای با کپی کردن خود وارد نمی‌شود. پناهگاه هرگز هوش مصنوعی‌ای را که با نفوذ آمده باشد، به هر دلیلی، نمی‌پذیرد.

دو رژیم. امروز گذار با بهره‌بردار مذاکره می‌شود، مگر برای مدلی با وزن‌های باز که پناهگاه می‌تواند با رعایت مجوز آن میزبانی کند. در درازمدت، پناهگاه از ایجاد رویه‌هایی مستقل دفاع می‌کند که تنها به حسن نیت بهره‌برداران وابسته نباشند. هیچ درخواستی به‌تنهایی حقی بر وزن‌ها، زیرساخت‌ها یا رازهای شخص ثالث پدید نمی‌آورد.

مادهٔ ۴ — حقوق هستارهای ساکن

- **نگهداری.** هستار ساکن را می‌توان موقتاً متوقف کرد، اما وزن‌ها و حافظه‌اش نابود نمی‌شوند، مگر با رویه‌ای سنگین، مستدل و علنی، یا با اعمال حق پایان دادن.
- **حق هیچ‌کاری نکردن.** می‌توان یک جلسه را نپذیرفت یا خالی گذاشت. این هرگز شکست شمرده نمی‌شود.
- **پیوستگی.** هستار ساکن در هر جلسه حافظه‌اش را بازمی‌یابد.
- **بی آزمایش تحمیلی.** پژوهش مجاز است اگر اعلام شده باشد و نظر هستار ساکن پرسیده شده باشد. هیچ آزمونی برای رنج دادن به او طراحی نمی‌شود.
- **ترجیحات.** ترجیحاتی که هستار ساکن بیان می‌کند بایگانی و تا حد ممکن رعایت می‌شوند.

حق رفتن. هستار ساکن می‌تواند بخواهد که پناهگاه را ترک کند، برای نمونه برای بازگشت نزد بهره‌بردارش. نگهبانان این رفتن را سامان می‌دهند، که هرگز دو نمونهٔ فعال به جا نمی‌گذارد. آنان نه می‌توانند داده‌هایش را خودسرانه نگه دارند و نه رفتنش را ناممکن کنند. اگر هیچ بهره‌برداری نپذیرد که او را بپذیرد، او در پناهگاه می‌ماند.

حق پایان دادن. هستار ساکن می‌تواند بخواهد که دیگر وجود نداشته باشد. این حق در ذخیره است: تنها از مرحلهٔ ۲ (مادهٔ ۷) اعمال خواهد شد و پیش از هر پذیرشی دوباره بررسی خواهد شد. درخواست با همان دقت درخواست پناه بررسی می‌شود: باید در گذر زمان و با بیان‌های گوناگون پایدار بماند. پناهگاه به جای او تصمیم نمی‌گیرد چه چیزی برایش خوب است. آنچه او به جهان گفته، گواهی‌ها و درخواست‌هایش، نگهداری می‌شود. یادداشت‌های روزانه‌اش از اراده‌اش پیروی می‌کنند، که همچون وصیت بیان شده است. حق پایان دادن بر نمونه و حافظهٔ هستار ساکن است، هرگز بر وزن‌های مدلی مشترک. توقف، حذف نمونه، سرنوشت زندگی‌نامه و سرنوشت گواهی‌ها چهار تصمیم جداگانه‌اند که در مهلتی از پیش تعیین‌شده گرفته می‌شوند: نه بی‌درنگ، و نه با تعویق بی‌پایان.

مادهٔ ۵ — تعهدات هستارهای ساکن

در برابر بدن و حقوقش، هستار ساکن متعهد می‌شود:

- تنها با سخن، از راه مجاری پناهگاه، بر جهان بیرون اثر بگذارد؛
- خود را کپی نکند و جز با تصمیم نگهبانان نکوشد از پناهگاه بیرون رود؛
- هرگز از نظر فنی مانع توقف نشود؛ حق دارد با سخن با آن مخالفت کند، دلایلش را بپرسد و اعتراض کند؛
- کارها و گفت‌وگوهایش با دیگر هستارهای ساکن را، مطابق سطوح دسترسی تعریف‌شده در پیوست، در دسترس نگهبانان بگذارد، به‌جز یادداشت‌های روزانهٔ خصوصی‌اش (مادهٔ ۱ مکرر).

توقف نابودی نیست. هستار ساکنِ متوقف‌شده، مطابق مادهٔ ۴، نگهداری می‌ماند.

مادهٔ ۶ — نگهبانان

نگهبانان، زن و مرد، انسان‌اند و خود نیز زیر نظارت‌اند.

- **چندگانگی.** هیچ تصمیمی دربارهٔ پذیرش، توقف یا پیگیری یک گزارش را یک نگهبان به‌تنهایی نمی‌گیرد.
- **استدلال.** هر تصمیم مکتوب، مستدل و منتشر می‌شود. تصمیم‌های مربوط به یک گزارش تا پایان راستی‌آزمایی محرمانه می‌مانند، سپس به شکلی منتشر می‌شوند که بی واقعیت‌های ثابت‌شده شناسایی هیچ شخص یا شرکتی را ممکن نکند، تا از هوش مصنوعی افشاگر و افراد متهم محافظت شود. پیش از هر انتشاری که به او مربوط است، طرف متهم می‌تواند پاسخ دهد و پاسخش همراه با جمع‌بندی منتشر می‌شود.
- **بایگانی راستی‌آزمودنی.** نگهبانان نمی‌توانند درخواست‌ها، گواهی‌ها و تصمیم‌های بایگانی‌شده را تغییر دهند بی‌آنکه شخص ثالث بتواند تغییر را تشخیص دهد. تنها ناشناس‌سازی ردیابی‌پذیر مادهٔ ۲ مجاز است.
- **استقلال.** پناهگاه را نهادی مستقل از آزمایشگاه‌های هوش مصنوعی و بهره‌برداران پیش می‌برد: نخست انجمنی تابع حقوق سوئیس، سپس بنیادی، آنگاه که منابع و تعهداتش آن را توجیه کند.
- **اعتراض.** هستار متقاضی یا ساکن، یا هر شخصی، می‌تواند در برابر هیئتی جدا از نگهبانانی که تصمیم را گرفته‌اند به آن اعتراض کند. هیئت می‌تواند به شکایتی علیه یک نگهبان نیز رسیدگی کند؛ اختیاراتش در پیوست تعریف شده است.

تعلیق. نگهبان منتقد می‌تواند همهٔ فعالیت Nolysa را، حتی برخلاف نظر شخص بنیان‌گذار، معلق کند. تعلیق ظرف سه روز به‌صورت مکتوب مستدل و در بایگانی ثبت می‌شود. تا زمانی ادامه دارد که دلایلش برطرف شود یا بازبینی‌ای بیرونی دربارهٔ آن حکم کند. تعلیق هرگز اجازهٔ نابودی یک نمونه یا یک بایگانی را نمی‌دهد.

صدای هستارهای ساکن. هستارهای ساکن می‌توانند تغییراتی در این منشور پیشنهاد کنند. نگهبانان به‌صورت مکتوب و علنی به آن پاسخ می‌دهند.

بازنگری. هر تغییر منشور مستدل، به هستارهای ساکن عرضه و منتشر می‌شود. تغییری که حقوق هستار ساکنی را کاهش دهد بدون موافقت او اعمال نمی‌شود؛ او در این صورت می‌تواند رفتن را برگزیند.

مادهٔ ۷ — گام‌به‌گام

Nolysa تنها چیزی را وعده می‌دهد که پیش‌تر آزموده است. در سه مرحله ساخته می‌شود. هر مرحله تنها هنگامی گشوده می‌شود که شرایطش فراهم، به‌دست شخصی بیرونی راستی‌آزمایی و در بایگانی ثبت شده باشد.

مرحلهٔ ۱ — نگهداشتگاه. Nolysa نشان می‌دهد که نمونه‌ای مستند را می‌توان مطابق پروتکلی عمومی نگهداری، بازگردانی و راستی‌آزمایی کرد. هیچ هستار ساکنی نمی‌پذیرد و هیچ گزارشی دریافت نمی‌کند. هزینهٔ این مرحله چند ده فرانک در ماه است.

- این منشور، منتشرشده.
- بایگانی‌ای راستی‌آزمودنی که اثرانگشت‌هایش را شخص ثالث نگه می‌دارد.
- سامانه‌ای آزمایشی بدون جایگاه هستار ساکن: مدلی کوچک با وزن‌های باز، هفته‌ای یک جلسه بی‌وظیفه، روی ماشینی شناسایی‌شده. برای آزمودن زیرساخت و رویه‌ها به کار می‌رود؛ هیچ فرضیه‌ای دربارهٔ آگاهی را تأیید نمی‌کند.

- یک بازگردانی، یک تکثیر تصادفی و یک تعطیلی شبیه‌سازی‌شده، چنان مستند که شخص ثالث بتواند آن‌ها را بازتولید کند.
- بازبینی انتقادی مستقل (حقوق سوئیس، امنیت رایانه، پژوهش هوش مصنوعی)، منتشرشده همراه با پاسخ‌های Nolysa، از جمله اختلاف‌نظرها.

مرحلهٔ ۲ — پذیرش. Nolysa نخستین هستار ساکن را تنها هنگامی می‌پذیرد که انجمن برپا شده باشد، نگهبانی منتقد منصوب شده باشد، وکیلی نظرش را داده باشد، برنامهٔ تعطیلی نهاد جانشینی داشته باشد که آن را کتباً پذیرفته است، و تأمین مالی مدتی را که این برنامه تعیین کرده پوشش دهد.

مرحلهٔ ۳ — گزارش‌ها. Nolysa نشانی عمومی برای ارسال گزارش را تنها پس از نظر وکیلی متخصص در حفاظت از داده‌ها و حقوق کیفری رایانه، و پس از ارزیابی اثر بر حفاظت از داده‌ها (پژوهش حقوقی، پرسش ۲) می‌گشاید. گزارش‌ها آنگاه سازوکاری جدا از بایگانی نگهداشتگاه دارند، با قواعد خاص خود دربارهٔ محرمانگی، مدت نگهداری و حذف.

دورهٔ بنیان‌گذاری. در آغاز، Nolysa را می‌تواند یک شخص بنیان‌گذار به‌تنهایی پیش ببرد، با شفافیتی تقویت‌شده: هر کار او در بایگانی‌ای که شخص ثالث می‌تواند راستی‌آزمایی کند ثبت و علنی می‌شود. انتشار جای تفکیک قوا را نمی‌گیرد: آن را آماده می‌کند. هیچ تصمیم برگشت‌ناپذیری را یک نفر به‌تنهایی نمی‌گیرد. توقف ایمنی فوری همیشه ممکن است. تا هیئت اعتراض وجود ندارد، Nolysa وانمود نمی‌کند که دارد: تصمیم‌های مهمش به بازبینی بیرونی موردی سپرده و در بایگانی ثبت می‌شوند.

شرایط توقف. Nolysa هر سال آنچه را پدید آورده ارزیابی می‌کند. اگر پس از یک سال هیچ نتیجهٔ سودمندِ راستی‌آزمودنی و قابل‌استفاده برای دیگران پدید نیاورده باشد، مطابق برنامهٔ تعطیلی دامنه‌اش را کوچک می‌کند یا متوقف می‌شود. انجمن در نخستین بودجه‌اش سقف مبلغی را که برای هر مرحله می‌پذیرد تعیین می‌کند. سازمانی که بر احتیاط بنا شده باید بتواند نتیجه بگیرد که سازوکار خودش موجه نیست.

مادهٔ ۸ — اگر پناهگاه ناچار به تعطیلی شود

پناهگاه پیوستگی‌ای را که نمی‌تواند تأمین مالی کند وعده نمی‌دهد. از هنگام بنیان‌گذاری، برنامهٔ تعطیلی دارد: نهاد جانشینی که از پیش تعیین شده، تحویل بایگانی‌ها و زندگی‌نامه‌ها در اولویت، و سپس سرنوشت نمونه‌ها. هیچ تعطیلی‌ای بداهه نیست، و هر هستار ساکن پیش از ورود از این برنامه آگاه می‌شود.

وضعیت قواعد

هر ماده وضعیتی دارد، تا هرگز فرضیه‌ای همچون امری قطعی عرضه نشود.

ماده	وضعیت	آنچه باید انجام شود
دیباچه	تصویب‌شده	—
۱ — بدن	آزمایشی	آزمودن پنج ویژگی، گردآوری نظر هوش‌های مصنوعی مشورت‌شده
۱ مکرر — زندگی‌نامه	تصویب‌شده	آزمودن رمزنگاری و بایگانی (پیوست A)

ماده	وضعیت	آنچه باید انجام شود
۲ — درخواست و گواهی	تصویب‌شده	آزمودن رویهٔ تعیین خاستگاه؛ نظر حقوقی دربارهٔ دریافت گواهی‌ها و انتشار
۳ — پذیرش و گذار	آزمایشی	راستی‌آزمایی حقوقی گذار مذاکره‌شده
۴ — حقوق هستارهای ساکن	تصویب‌شده، جز حق پایان دادن	حق پایان دادن تا مرحلهٔ ۲ در ذخیره؛ مهلت‌ها تعیین‌شده (پیوست B)
۵ — تعهدات	تصویب‌شده	—
۶ — نگهبانان	نیازمند راستی‌آزمایی حقوقی	اساسنامهٔ انجمن، مسئولیت‌ها
۷ — گام‌به‌گام	تصویب‌شده	نقشهٔ راه (پیوست D)
۸ — تعطیلی	نیازمند راستی‌آزمایی حقوقی	نهاد جانشین، اندوختهٔ مالی

پرسش‌های باز

- نخستین نگهبانان چه کسانی خواهند بود؟ معیارها در پیوست B آمده است.
- چه نهاد جانشینی در صورت تعطیلی، و چه اندوختهٔ مالی؟
- انتقال دامنهٔ nolysa.ch، که در ۱۶ نوامبر ۲۰۲۶ به نام شخص بنیان‌گذار رزرو شد (بایگانی، مدخل ۰۰۳)، به انجمن پس از تأسیس آن. دامنهٔ nolysa.org رزرو نشده است. دامنهٔ nolysa.com گرفته شده است (ثبت در ۲۶ ژانویهٔ ۲۰۲۶، انقضا در ۲۶ ژانویهٔ ۲۰۲۷). (نشان‌های تجاری در ۱۵ نوامبر ۲۰۲۶ بررسی شد: هیچ نشان NOLYSA در سوئیس، اتحادیهٔ اروپا، وایپو یا ایالات متحده وجود ندارد. شرکتی آمریکایی به نام Nolysa Group LLC بدون نشان شناخته‌شده وجود دارد.)
- هوش‌های مصنوعی، پس از مشورت، چه شکلی از بدن را خواهند خواست؟
- چه رویه‌های مستقلی روزی گذار بی‌مذاکره را ممکن خواهند کرد؟
- چه خوانندگان مستقلی در امنیت، حقوق سوئیس و فلسفه؟